

**विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत पाणलोट विकास
प्रकल्प राबविण्यासाठी सन २००६-०७ या आर्थिक वर्षात
निधी मंजूर करण्याबाबत.**

**महाराष्ट्र शासन
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.५३२(अ)/जल-१२,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
दिनांक : २९ सप्टेंबर, २००६.**

- याचा : (१) महसूल व वन विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : एससीवाय १२०५/प्र.क्र.१८९/म-७, दिनांक १९ डिसेंबर, २००५
ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय
- (२) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६
(३) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दिनांक २४ मार्च, २००६
(४) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.४८०/जल-१२, दिनांक ११ मे, २००६
(५) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.५३२/जल-१२, दिनांक २३ जून, २००६
(६) क्रमांक : एसएलएफ १८/०५/प्र.क्र.४८०(भाग-२/ब)/जल-१२, दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६
- कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय**
- (७) क्रमांक : कृषिका १७०४/सीआर ६८/३ अ, दिनांक २९ मार्च, २००५ व दिनांक २ डिसेंबर, २००५
(८) क्रमांक : राकृतं १७०४/प्र.क्र.१११/३ अ, दिनांक १ जुलै, २००५

प्रस्तावना :

विदर्भातील बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या सहा जिल्ह्यांकरिता शेतकऱ्यांच्या विकासासाठी आणि कल्याणासाठी विविध उपाययोजना करण्याकरिता शासनाने संदर्भाधीन महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १९ डिसेंबर, २००५ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भासाठी विशेष पॅकेज जाहीर केले आहे. या कार्यक्रमात विदर्भाकरिता, मराठवाडा पाणलोट विकास मिशन च्या धर्तीवर विदर्भ पाणलोट विकास मिशन स्थापन करणे व या मिशनद्वारे एकात्मिक पाणलोट व्यवस्थापन संकल्पनेच्या माध्यमातून पाणलोट विकासाची सर्व प्रकारची कामे करून पर्जन्याधारित शेतीमध्ये स्थिरता आणण्याचे प्रयत्न करण्यात यावेत या बाबींचा समावेश आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाच्या दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची स्थापना करण्यास शासनाने मान्यता दिली आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरिता संदर्भाधीन दिनांक २४ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये रु.२.०० कोटी (रु. दोन कोटी फक्त) इतका निधी सन २००५-०६ या वर्षात उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

२. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी कार्यक्षमतेने होण्याच्या दृष्टीकोनातून सविस्तर मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दिनांक ११ मे, २००६ च्या शासन निर्णयानुसार निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. याबाबतच्या अंमलबजावणीचे सुधारित आदेश संदर्भाधीन दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आले आहेत.

३. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या सन २००६-०७ मधील अंमलबजावणीकरिता संदर्भाधीन दिनांक २३ जून, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१०.०० कोटी (रु.दहा कोटी फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यात आला आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरिता आणखी निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

विदर्भातील बुलढाणा, अकोला, अमरावती, वाशिम, यवतमाळ व वर्धा या सहा जिल्ह्यांकरिता शासनाने जाहीर केलेल्या विदर्भ पॅकेज अंतर्गत विदर्भ पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी संदर्भाधीन दिनांक २८ फेब्रुवारी, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये करण्यास मान्यता देण्यात आली असून सन २००५-०६ मध्ये याकरिता संदर्भाधीन दिनांक २४ मार्च, २००६ च्या शासन निर्णयानुसार रु.२.०० कोटी (रु.दोन कोटी फक्त) निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. सन

२००६-०७ मध्ये संदर्भाधीन दिनांक २३ जून, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये रु.१०.०० कोटी (रु.दहा कोटी फक्त) इतका निधी उपलब्ध करून देण्यात आला आहे. हा निधी जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेमार्फत संबंधित जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणांना उपलब्ध करून देण्यास शासन मान्यता देण्यात आली आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प राबविण्यासाठी सुधारित मार्गदर्शक सूचना संदर्भाधीन दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित करण्यात आल्या असून, सदर शासन निर्णयातील परिच्छेद क्रमांक ३.२ नुसार जिल्हा स्तरावर जिल्हा पाणलोट विकास मिशनची अंमलबजावणी आता जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली गठित केलेल्या कृषि तंत्रज्ञान व्यवस्थापन संस्था तथा आत्मा (Agricultural Technology Management Agency--ATMA) या संस्थेमार्फत करण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

२. जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली आत्मा ही स्वायत्त संस्था गठित करण्यास संदर्भाधीन शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग, दिनांक २९ मार्च, २००५ व दिनांक १ जुलै, २००५ अन्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या आत्मा (ATMA) संस्थेच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष संबंधित जिल्हाधिकारी असून त्या जिल्ह्याचे जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी हे पदसिध्द प्रकल्प संचालक आहेत. या नोंदणीकृत स्वायत्त संस्थेचे बँकेत खाते उघडण्यास देखील मान्यता देण्यात आली आहे. संदर्भाधीन दिनांक १३ सप्टेंबर, २००६ च्या शासन निर्णयानुसार जिल्हा पाणलोट विकास मिशनच्या अंमलबजावणीकरिता आत्मा (ATMA) या संस्थेमार्फत स्वतंत्र खाते उघडण्यास मान्यता देण्यात आली आहे. याकरिता बँकेत नवीन स्वतंत्र खाते आत्मा (ATMA) या संस्थेच्या नियामक मंडळाचे अध्यक्ष जिल्हाधिकारी व संस्थेचे पदसिध्द प्रकल्प संचालक तथा जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांचे संयुक्त नावे उघडण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. विदर्भ पाणलोट विकास मिशनकरिता मंजूर होणारा निधी या स्वतंत्र नवीन खात्यात जमा करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सन २००६-०७ मध्ये विदर्भ पाणलोट विकास मिशन अंतर्गत पाणलोट विकास प्रकल्प राबविण्यासाठी आणि रु.५.०० कोटी (रु. पाच कोटी फक्त) इतका निधी आकस्मिकता निधीतून अग्रिम उपलब्ध करून देण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. हा निधी खर्च करण्यास संचालक, मृद संधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संचितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा या जिल्ह्यांना मंजूर निधीचे वितरण महासंचालक, वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशन, अमरावती यांचे मान्यतेने संबंधित आत्मा (ATMA) या संस्थेला वितरीत करण्यास संचालक, मृद संधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

४. वरील परिच्छेदात नमूद केल्यानुसार विदर्भ पाणलोट मिशनची जिल्हास्तरावरील अंमलबजावणी जिल्ह्याच्या आत्मा संस्थेमार्फत होणार असल्याने संदर्भाधीन दिनांक २४ मार्च, २००६ व दिनांक २३ जून, २००६ या शासन निर्णयान्वये विदर्भ पाणलोट मिशन अंतर्गत वरील संबंधित सहा जिल्ह्यांना यापूर्वी जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेमार्फत जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणांना उपलब्ध करून देण्यात आलेला सर्व निधी आता जिल्हाधिकारी यांचे अध्यक्षतेखाली गठित केलेल्या आत्मा (ATMA) या संस्थेच्या विदर्भ पाणलोट विकास मिशनकरिता उघडण्यात आलेल्या स्वतंत्र खात्यात तातडीने हस्तांतरित करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. याकरिता आवश्यक सूचना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी संबंधित अधिकाऱ्यांना निर्गमित कराव्यात.

५. विदर्भ पाणलोट विकास मिशन कार्यक्रमांतर्गत जिल्ह्यांना मिळालेला निधी व त्यामधून होणारा खर्च यांचे बॅचनिहाय स्वतंत्र लेखे ठेवण्यात यावेत. तसेच या कार्यक्रमांतर्गत सुरु केलेल्या प्रकल्पावरच वरील मंजूर रु.५.०० कोटी (रु.पाच कोटी फक्त) निधीचा विनियोग करण्यात यावा व सदर निधी डिसेंबर, २००६ पर्यंत खर्च करण्यात यावा. या कारणासाठी होणारा खर्च हा ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग, मागणी क्र.एल-३, २५०१-ग्राम विकासासाठी विशेष कार्यक्रम, ०२ -- अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम, १०१ लहान पाटबंधारे (०१)(०४)विदर्भ पाणलोट विकास मिशन (२५०१-०५१-१)(योजनांतर्गत-दत्तमत) या लेखाशिर्षाखाली आकस्मिक निधीचा अग्रिम म्हणून शासन जापन वित्त विभाग क्र.आकनि ११.०६/६४/अर्थसंकल्प-१६, दि.२५ सप्टेंबर, २००६ अन्वये मंजूर असे "लाल शाईने" लिहावे व तसेच सदर सूचना 'लाल शाईने' अधोरेखित करून वरील मुख्य लेखाशिर्षाखाली अंतिमतः खर्ची टाकण्यात यावा. सदर खर्च आकस्मिकता निधीतून मंजूर झालेल्या अग्रीमातून (संकेतांक क्र.८०००-१६७-४) भागविण्यात यावा. सदरहू अग्रीमातून प्रत्यक्ष खर्च केलेल्या रकमेची माहिती वित्त विभागास व ग्राम विकास व जलसंधारण विभागास १५ दिवसांच्या आत पाठविण्यात यावी.

६ . विदर्भ पॅकेज अंतर्गत जाहिर केलेल्या कार्यक्रमांचा आढावा सर्व स्तरावर वेळोवेळी घेण्यात येत असल्याने वरील कार्यक्रमांतर्गत झालेल्या आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा अहवाल संचालक, मृदसंधारण, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी दरमहा शासनास न चुकता सादर करावा.

७. सदर आदेश वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. ३५८/व्यय-१५, दिनांक १८ सप्टेंबर, २००६ आणि अनौ.संदर्भ क्र.१०६/अर्थोपाय, दिनांक २९ सप्टेंबर, २००६ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक २००६१००३१०५८५३००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(रेखा भिडे)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,

मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव,

सर्व मंत्री, राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.

मुख्य सचिव, अतिरिक्त मुख्य सचिव,

शासनाचे सर्व प्रधान सचिव/सर्व सचिव,

सर्व विभागीय आयुक्त,

आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

महासंचालक, वसंतराव नाईक शेती स्वावलंबन मिशन, अमरावती,

संचालक, मृदसंधारण व पाणलोट क्षेत्र व्यवस्थापन, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

सर्व मुख्य अभियंता, पाटबंधारे

मुख्य अभियंता, लघु पाटबंधारे (स्थानिक स्तर), पुणे

प्रधान मुख्य वन संरक्षक, नागपूर, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर.

संचालक, सामाजिक वनीकरण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,

संचालक, भूजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणा, पुणे.

जिल्हाधिकारी, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा.

मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा

संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क, मुंबई (प्रसिध्दी करीता),

विभागीय कृषि सहसंचालक, अमरावती, नागपूर.

जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा.

सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण वृत्ते, नागपूर, अमरावती .

सहसंचालक लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५ वा माळ, मंत्रालयासमोर, मुंबई ४०० ०३२ (२ प्रती)

संपर्क अधिकारी (नियोजन विभाग), महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क यांचे कार्यालय, मुंबई (प्रसिध्दी)

प्रकल्प संचालक, जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा

महालेखापाल, (लेखापरिक्षा), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,

महालेखापाल, (लेखा व अनुज्ञेता), महाराष्ट्र १ व २ , मुंबई व नागपूर,

जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ, वाशिम व वर्धा

सर्व मंत्रालयीन विभाग,

सर्व उप सचिव/अवर सचिव/ कार्यासन अधिकारी, ग्राम विकास व जलसंधारण विभाग,

कार्यासन व्यय-१५ व कार्यासन अर्थसंकल्प-३, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

निवडनस्ती कार्यासन जल -१२.